

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **P. V.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Josefem Moravcem
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední
Čechy**
sídlem Sokolovská 855/225, 190 00 Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 10. 2023, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy (dále jen „žalovaná“) ze dne 5. 10. 2023, č. j. X, jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Pražské správy sociálního zabezpečení. Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

(dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 8. 2023, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně rozhodl ve věci regresní náhrady ve smyslu § 126 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“) tak, že žalobce je povinen uhradit regresní náhradu v celkové výši 362 278 Kč za to, že svým protiprávním jednáním zavinil vznik sociální události, z jejíhož titulu vznikl paní M. B., narozené dne X (dále jen „poškozená“), nárok na dávku nemocenského pojištění a správnímu orgánu I. stupně tak nárok na zaplacení regresní náhrady v celkové výši 362 278 Kč za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce namítal že správní orgány dostatečně neodůvodnily, z čeho se nárok skládá, jak k němu dospěly, na základě jakých důkazů a jak tyto důkazy hodnotily. Žalobci není jasné, jak a na základě čeho byla vypočtena částka 362 278 Kč za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022 tj. ve výši vyplacené dávky nemocenského pojištění, a zda správní orgány v rámci správního řízení přezkoumaly správnost a oprávněnost této částky a na základě jakých důkazů. Napadené i prvostupňové rozhodnutí jsou proto nepřezkoumatelná, neodpovídají správnímu řádu ani judikatuře Nejvyššího správního soudu. Žalobce nebyl účastníkem řízení, ve kterém byla poškozená tato částka vyplacena, a proto ani neví, jak k této částce správní orgán dospěl. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí neuvedl ani jeden důkaz, žalovaná sice v napadeném rozhodnutí jmenuje určité důkazy (odborné posouzení, konstatování lékaře, vyjádření lékaře), není však zřejmé, jakou povahu tyto důkazy mají, jakou formou byly vypracovány, zda jsou vůbec součástí spisu a zda byly součástí spisu již v době rozhodování správního orgánu I. stupně. Rozhodně z odůvodnění nevyplývá, jakým způsobem byla daná částka vypočtena. Kromě výčtu důkazů v rozhodnutí navíc měly být zmíněny úvahy, kterými se žalovaná řídila při hodnocení podkladů. Napadené rozhodnutí je proto absolutně nepřezkoumatelné pro jeho nesrozumitelnost a nedostatek důvodů a musí být zrušeno pro nezákonnost, stejně jako prvostupňové rozhodnutí. Žalovaná navíc tím, že prvostupňové rozhodnutí nezrušila, žalobci odepřela možnost adekvátně reagovat v rámci odvolání a odepřela mu tak dvojinstančnost správního řízení.
4. Žalobce dále namítal, že regresní nárok by měl být hrazen z povinného ručení vlastníka vozidla, tedy společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. V době nehody sice žalobce u této společnosti nebyl zaměstnán, spolupracoval s ní ale jako OSVČ a vozidlo, které řídil v době nehody, měl společnost svěřeno k provedení zakázky zadané právě touto společností. Dopravní nehoda tedy byla způsobena v souvislosti s výkonem zakázky ze strany žalobce pro společnost EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. Z rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 18. 8. 2021 sp. zn. 1 T 27/2021 plyne, že k nehodě došlo v areálu závodu Škoda Auto Kvasiny a že žalobce pracuje jako OSVČ v oboru klimatizace a chlazení, v době nehody tedy plnil „pracovní úkoly“ pro společnost EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. jako OSVČ; to žalobce uvedl i v rámci hlavního líčení před Okresním soudem v Rychnově nad Kněžnou, odkázal na protokol z hlavního líčení. Dále během tohoto hlavního líčení uvedl, že jeho pracovní činnost spočívá v servisu chlazení a klimatizace ve Škoda Auto, drží i víkendovou pohotovost, musí být do 2-3 hodin na místě a řešit opravu. Z toho je zřejmé, že dopravní nehoda byla způsobena v souvislosti s výkonem zakázky ze strany žalobce pro společnost EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o., od které měl vozidlo zapůjčeno pro své úkoly, to však

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

správní orgány náležitě nezkontrolovaly a neodůvodnily. Žalobce v této věci není povinným subjektem a nemělo mu být ukládáno tento regresní nárok uhradit. Doplnil, že žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že obdržela sdělení právní zástupkyně společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o., dle kterého žalobce nebyl zaměstnancem této společnosti, nehoda nebyla způsobena v souvislosti s výkonem zaměstnání žalobce, v daném případě se nejednalo o řízení služebního vozidla a společnost se proto necítí povinná hradit jakoukoliv náhradu škody. O tomto sdělení se však žalobce dozvěděl až z napadeného rozhodnutí, správní orgán I. stupně takový podklad ve svém rozhodnutí necitoval a není zřejmé, zda je vůbec součástí spisu. Na toto sdělení proto žalobce nemohl nijak reagovat.

5. Navrhl, aby soud zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí, věc vrátil k dalšímu řízení a žalované uložil nahradit žalobci náklady řízení.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná uvedla, že je při své činnosti vázána platnou právní úpravou, stejně tak jako správní orgán I. stupně. Povinnost žalobce uhradit regresní náhradu vyplývá přímo ze zákona o nemocenském pojištění, konkrétně z jeho § 126. Zaviněné protiprávní jednání žalobce bylo zjištěno z rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, č. j. 1 T 27/2021-136, z rozsudku rovněž vyplývá, že žalobce přednesl prohlášení o vině a vyjádřil se, že skutkové i právně kvalifikační závěry obžaloby přijímá. Žalovaná proto považuje za dostatečně prokázané, že mezi vznikem dočasné pracovní neschopnosti poškozené a jednáním žalobce existuje příčinná souvislost. Předpokladem pro uplatnění regresní náhrady je zaviněné protiprávní jednání a příčinná souvislost mezi tímto jednáním a sociální událostí, z tohoto důvodu je třeba napadené rozhodnutí považovat za správné a vydané v souladu se všemi objektivně zjištěnými okolnostmi.
7. Dávka nemocenského pojištění byla vyplacena v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o nemocenském pojištění tak, jak bylo uvedeno v napadeném rozhodnutí. Denní vyměřovací základ byl stanoven dle § 18 a násl. zákona o nemocenském pojištění, výše nemocenského byla vypočtena v souladu s § 29 odst. 1 stejného zákona, odůvodněnost trvání dočasné pracovní neschopnosti byla konzultována s oddělením lékařské posudkové služby OSSZ Rychnov nad Kněžnou a v odvolacím řízení ČSSZ Hradec Králové. Lékař LPS ČSSZ Hradec Králové konstatoval, že u posuzované dočasné pracovní neschopnosti v trvání od 16. 12. 2020 byla vystavena v příčinné souvislosti s úrazem ze stejného dne při popsáném průběhu léčby maximálně do dne 11. 4. 2022.
8. V daném případě bylo nesporné splnění podmínek nároku na dávku a její výplatu a výši dávky, proto o ní bylo rozhodnuto ve zkráceném řízení dle § 153 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a odst. 3 až 5 zákona o nemocenském pojištění a rozhodnutí o dávce tak bylo provedeno formou její výplaty. Ve zkráceném řízení se nevydává rozhodnutí, ale pojištěnci je zasláno pouze písemné oznámení, dávka nemocenského pojištění byla poškozené vyplacena v souladu se zákonem o nemocenském pojištění, vyměřovací základ byl stanoven dle § 18 a násl. tohoto zákona, z přílohy k žádosti o dávku vyhotovené zaměstnavatelem.
9. Ze spisové dokumentace vyplývá, že správní orgán I. stupně ještě před zahájením správního řízení prověřoval u společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o., zda se v daném případě nejednalo o situaci dle § 2914 věty první občanského zákoníku. Právní zástupkyně společnosti jednoznačně uvedla, že žalobce nebyl v době dopravní nehody zaměstnancem této společnosti a nehoda tak nebyla způsobena v souvislosti

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

s výkonem zaměstnání, nejednalo se o řízení služebního vozidla. Společnost EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. se proto necítí povinna hradit jakoukoli náhradu škody a žalovaná má za prokázané, že regresní náhrada byla správně předepsána k úhradě žalobci. Žalovaná rovněž upozornila, že tuto námitku žalobce nevznesl v odvolacím řízení a uplatil ji až ve své žalobě.

10. Navrhla, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

11. Správní orgán I. stupně žalobce oznámením ze dne 6. 6. 2023 informoval o zahájení řízení o povinnosti zaplatit regresní náhradu. K zahájení správního řízení přistoupil na základě zjištění, že v důsledku zaviněného protiprávního jednání žalobce zjištěného Okresním soudem v Rychnově nad Kněžnou vznikla dočasná pracovní neschopnost poškozené trvající od 16. 12. 2020 do 22. 8. 2022, při které jí bylo vyplaceno nemocenské v souvislosti s dopravní nehodou ze dne 16. 12. 2020 za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022 ve výši 362 278 Kč, regresní náhrada se stanoví ve výši vyplacené dávky nemocenského pojištění. V oznámení správní orgán I. stupně žalobce poučil, že má právo navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, současně je povinen označit důkazy na podporu svých tvrzení a vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně již shromáždil podklady pro vydání rozhodnutí, má žalobce právo se k těmto podkladům vyjádřit.
12. Součástí podkladů, které správní orgán I. stupně shromáždil, byl rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 18. 8. 2021, č. j. 1 T 27/2021-136, kterým byl žalobce uznán vinným tím, že dne 16. 12. 2020 řídil po místní komunikaci v areálu závodu Škoda Auto Kvasiny osobní motorové vozidlo majitele společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o., přičemž při jízdě přehlédl poškozenou, která přecházela komunikaci po přechodu pro chodce z levé strany, čímž došlo ke střetu a zranění poškozené, její léčení během stále přetrvávající pracovní neschopnosti přetrvávalo i ke dni vyhlášení rozsudku, nelze vyloučit trvalé následky, tím spáchal přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku. Ve spise se rovněž nachází sdělení právní zástupkyně společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. ze dne 16. 5. 2023, dle kterého žalobce v době spáchání dopravní nehody nebyl zaměstnancem společnosti, dopravní nehoda nebyla způsobena v souvislosti s výkonem zaměstnání žalobce pro společnost a nejednalo se tak o řízení služebního vozidla. Dále je součástí spisu dávkový list z Aplikace NEM – Evidence pracovní neschopnosti s výpisem dávek nemocenského pro poškozenou za období od 30. 12. 2020 do 31. 7. 2022 za každý měsíc ve stavu *převzata k výplatě*, a posouzení odůvodněnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti poškozené od OSSZ Rychnov nad Kněžnou ze dne 18. 4. 2023, ve kterém posudková lékařka konstatovala, že pracovní neschopnost z důvodu úrazu a poúrazového stavu trvala od 16. 12. 2020 do 11. 4. 2022 a souvisela se zraněním po dopravní nehodě. Součástí spisu je též interní doklad PSSZ pro regresní náhradu ze dne 29. 5. 2023 pro poškozenou za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022, dle kterého činí výše regresní náhrady částku 362 278 Kč.
13. Dne 27. 6. 2023 žalobce správnímu orgánu doručil sdělení o převzetí právního zastoupení, žádost o zaslání listin a žádost o prodloužení lhůty k vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Správní orgán I. stupně usnesením ze dne 4. 7. 2023 žádosti o prodloužení lhůty vyhověl a dále žalobci přípisem sdělil, že pořízení kopií spisu nebo jeho částí je možné pouze při osobní návštěvě a informoval jej, kdy takto může učinit resp. kdy se může vyjádřit k podkladům dle § 36 odst. 3 správního řádu. Usnesení i sdělení byly dne 4. 7. 2023 doručeny do datové schránky právního zástupce žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

14. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 11. 8. 2023 správní orgán I. stupně rozhodl, že je žalobce povinen uhradit regresní náhradu v celkové výši 362 278 Kč. Správní orgán I. stupně odkázal na rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 18. 8. 2021, č. j. 1 T 27/2021-136, nemocenské vyplacené poškozené v souvislosti s úrazem za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022 a sdělení OSSZ Rychnov nad Kněžnou. Shrnul průběh řízení a zákonnou úpravu § 126 odst. 1, 3 a 4 zákona o nemocenském pojištění. Uvedl, že je zřejmé, že žalobce svým protiprávním jednáním zavinil vznik sociální události, z jejíhož titulu vznikl poškozené nárok na dávku nemocenského pojištění a správnímu orgánu I. stupně následně vznikl nárok na zaplacení regresní náhrady ve výši 362 278 Kč za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022, tj. ve výši vyplacené dávky nemocenského pojištění v souvislosti se zraněním vzniklým při dopravní nehodě ze dne 16. 12. 2020.
15. Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí dne 25. 8. 2023 odvolal, namítal, že správní orgán I. stupně řádně neodůvodnil, z čeho se skládá nárok, na základě čeho k němu dospěl, jaké důkazy hodnotil a jak. Kromě výčtu důkazů pak musí být zmíněny také úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů. V prvostupňovém rozhodnutí nebyl uveden žádný důkaz, ze kterého je zřejmé, že částka byla vyplacena. Prvostupňové rozhodnutí je tak absolutně nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů a výrok nemá oporu
- v důkazech obsažených v odůvodnění rozhodnutí, s ohledem na to žalobce navrhoval, aby žalovaná prvostupňové rozhodnutí zrušila.
16. Součástí odvolacího správního spisu je vedle podkladů z prvoinstančního správního řízení také příloha k žádosti o dávku poškozené ze dne 30. 12. 2020 obsahující údaj o započitatelném příjmu v rozhodném období, který celkem tvořil 444 934 Kč, dále odvolací správní spis obsahuje hlášení OSSZ o vzniku dočasné pracovní neschopnosti poškozené ze dne 17. 12. 2020 a hlášení OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti poškozené ze dne 22. 8. 2022. Ve spisu je založen také posudek, ve kterém lékař LPS ČSSZ Hradec Králové potvrdil závěry obsažené v posudku LPS OSSZ Rychnov nad Kněžnou, tedy že u poškozené byla dočasná pracovní neschopnost vystavena od 16. 12. 2020 v příčinné souvislosti s úrazem ze dne 16. 12. 2020, délka odpovídala následkům poranění z této nehody při popsáném průběhu léčby maximálně do 11. 4. 2022.
17. Napadeným rozhodnutím ze dne 5. 10. 2023 bylo odvolání žalobce zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Žalovaná uvedla, že v postupu správního orgánu I. stupně neshledala žádné pochybení. Dle rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou je nepochybné, že žalobce se dopustil zaviněného protiprávního jednání, v jehož důsledku vznikla dočasná pracovní schopnost poškozené, při které jí bylo vypláceno nemocenské, a to v celkové výši 423 820 Kč za období od 30. 12. 2020 do 22. 8. 2022. V rámci odvolacího řízení požádala LPS ČSSZ Hradec Králové o odborné posouzení, po jakou dobu trvala dočasná pracovní neschopnost poškozené, lékař LPS ČSSZ Hradec Králové se shodl s lékařem LPS OSSZ Rychnov nad Kněžnou, když konstatoval, že trvání dočasné pracovní neschopnosti poškozené pro následky poranění z dopravní nehody ze dne 16. 12. 2020 bylo odůvodněné v délce od 16. 12. 2020 do 11. 4. 2022. Pro úplnost uvedla, že dle vyjádření zástupkyně společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. žalobce v době dopravní nehody nebyl jejím zaměstnancem. K odvolacím námitkám uvedla, že povinnost uhradit regresní náhradu vyplývá přímo ze zákona o nemocenském pojištění. Zaviněné protiprávní jednání

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

žalobce bylo zjištěno z rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, žalovaná na základě spisové dokumentace považuje za dostatečně prokázané, že mezi vznikem dočasné pracovní neschopnosti poškozené a jednáním žalobce existuje příčinná souvislost, předpoklady pro uplatnění regresní náhrady tedy byly splněny. Co se týče dávky nemocenského pojištění poškozené, ta byla poškozené vyplacena v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o nemocenském pojištění, konkrétně § 18 a následující (denní vyměřovací základ) a § 29 odst. 1 (výše nemocenského), odůvodněnost trvání dočasné pracovní neschopnosti pak byla konzultována s LPS OSSZ Rychnov nad Kněžnou, na základě jejich vyjádření bylo období, za které je regresní úhrada požadována, zkráceno do 11. 4. 2022. Řízení o regresní náhradě zahajuje příslušná OSSZ, která dávku vyplatila, z moci úřední na základě zjištění soudu nebo správního orgánu o tom, že v důsledku zaviněného protiprávního jednání osoby došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

18. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
19. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., jelikož žalobce i žalovaná souhlasili s projednáním věci bez jednání.
20. Podle § 68 odst. 3 správního řádu *v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.*
21. Podle § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění *ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku, je povinen platit orgánu nemocenského pojištění regresní náhradu. Nárok na regresní náhradu nemá orgán nemocenského pojištění vůči pojištěnci, jemuž byla dávka vyplacena.*
22. Podle § 126 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění *regresní náhrada se stanoví ve výši vyplácené dávky.*
23. Podle § 126 odst. 4 zákona o nemocenském pojištění *povinnost k zaplacení regresní náhrady vzniká na základě rozhodnutí příslušného orgánu nemocenského pojištění o povinnosti zaplatit tuto náhradu.*
24. Soud se nejprve zabýval žalobní námitkou týkající se nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k výši částky regresní náhrady, kterou neshledal důvodnou.
25. Správní orgán I. stupně výši regresní náhrady odůvodnil tím, že pracovní neschopnost poškozené trvala od 16. 12. 2020 do 22. 8. 2022, při které jí bylo vypláceno

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nemocenské, přičemž na základě sdělení OSSZ Rychnov nad Kněžnou jí bylo toto nemocenské vypláceno v souvislosti s úrazem od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022 ve výši 362 278 Kč. Odkázal tedy na vyjádření OSSZ Rychnov nad Kněžnou ze dne 18. 4. 2023, ve kterém posudková lékařka konstatovala, že pracovní neschopnost z důvodu úrazu a poúrazového stavu trvala od 16. 12. 2020 do 11. 4. 2022 a souvisela se zraněním po dopravní nehodě. Ve spise se dále nacházel interní doklad PSSZ pro regresní náhradu ze dne 29. 5. 2023 pro poškozenou za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022, dle kterého činí výše regresní náhrady částku 362 278 Kč, a dále dávkový list z Aplikace NEM – Evidence pracovní neschopnosti, ve kterém jsou uvedeny všechny dávky nemocenského pojištění, včetně jejich výše, které byly poškozené vyplaceny za období od 30. 12. 2020 do 31. 7. 2022 a které celkem činí 423 820 Kč, avšak za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022 činí právě částku 362 278 Kč. V napadeném rozhodnutí k tomu žalovaná doplnila, že poškozené bylo po dobu její pracovní neschopnosti vypláceno nemocenské, a to v celkové výši 423 820 Kč za období od 30. 12. 2020 do 22. 8. 2022, na základě vyjádření OSSZ Rychnov nad Kněžnou ze dne 18. 4. 2023, dle kterého dočasná pracovní neschopnost v souvislosti se zraněním při dopravní nehodě trvala od 16. 12. 2020 do 11. 4. 2022, byla regresní náhrada stanovena ve výši nemocenského vyplaceného poškozené za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022, tedy ve výši 362 278 Kč, dále žalovaná uvedla, že LPS ČSSZ Hradec Králové potvrdila závěry OSSZ Rychnov nad Kněžnou o délce pracovní neschopnosti v souvislosti se zraněním při dopravní nehodě, žalovaná též konstatovala, že dávka nemocenského byla poškozené vyplacena v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o nemocenském pojištění, přičemž denní vyměřovací základ byl stanoven dle ustanovení § 18 a následující tohoto zákona a výše nemocenského byla vypočtena v souladu s ustanovením § 29 odst. 1 zákona.

26. Soud shledal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je v kombinaci s obsahem správního spisu dostačující a není dána nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Z odůvodnění je patrné, že základem regresního nároku je, kromě konstatování zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem a příčinné souvislosti, výše dávek nemocenského, které byly skutečně vyplaceny poškozené, žalovaná přitom odkázala na zákonnou úpravu regresu, včetně úpravy výpočtu výše dávek nemocenského pojištění, popsala, za jaké období bylo poškozené nemocenské vypláceno a v jaké výši, dále popsala, za jaké období přísluší náhrada nemocenského žalobci, z jakých důvodů a v jaké výši. Rovněž popsala, jakým způsobem je zahajováno řízení o regresní náhradě. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí tak lze zjistit, z čeho se nárok skládá a jak k němu žalovaná dospěla, tomu odpovídají podklady založené ve správním spise, které se závěry žalované plně korespondují a dokládají, jaké dávky nemocenského byly poškozené vyplaceny a v jaké výši. Prvostupňové i napadené rozhodnutí

včetně správních spisů přitom tvoří jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, publikováno pod č. 534/2005 Sb. NSS).

27. Lze připustit, že žalovaná v rozhodnutí uváděla zejména vyjádření lékařů ohledně rozhodné délky trvání pracovní neschopnosti (od 16. 12. 2020 do 11. 4. 2022) a výslovně nezmínila interní doklad PSSZ pro regresní náhradu ze dne 29. 5. 2023 a dávkový list z Aplikace NEM – Evidence pracovní neschopnosti, žalovaná nicméně uvedla, že výše regresního nároku odpovídá výši dávek nemocenského, které byly poškozené vyplaceny za dobu od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022. Soud k tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle

kterého: „správní soud může výjimečně slevit z nároků na dodržení požadavků § 68 odst. 3 správního řádu, nalezne-li ve správním spisu dostatečnou oporu pro úvahu, že je rozhodnutí správního orgánu po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS). Tento postup je však namíste pouze v případech, kdy správní spis dává *prima facie* jednoznačnou odpověď na otázky týkající se skutkového stavu věci.“ Soud shledal, že v projednávané věci lze ve správním spisu právě takovou oporu nalézt, kdy zejména z interního dokladu PSSZ a z dávkového listu je jednoznačné, že dávky nemocenského skutečně byly poškozené vyplaceny a v jaké výši, kdy tyto podklady jsou v souladu s výší regresního nároku uloženého žalobci. S ohledem na to lze odůvodnění napadeného rozhodnutí považovat za souladné se zákonem, byť by bylo vhodnější, aby v odůvodnění byly všechny podklady uvedeny výslovně.

28. Je třeba poukázat též na to, že žalobce měl možnost se s obsahem správního spisu seznámit a vyjádřit se k němu, tohoto svého práva však nevyužil. Žalobce byl oznámením doručeným dne 14. 6. 2023 řádně informován o zahájení řízení o povinnosti zaplatit regresní náhradu, o právu navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy, povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení a také o právu vyjádřit ke shromážděným podkladům rozhodnutí. Následně bylo správnímu orgánu I. stupně žalobcem dne 27. 6. 2023 zasláno sdělení o převzetí zastoupení, včetně žádosti o prodloužení lhůty k vyjádření se k podkladům rozhodnutí z důvodu plánované dovolené, žádosti o sdělení, kde se v současné době nachází správní spis a žádosti o zaslání podkladů do datové schránky. V reakci na tuto žádost správní orgán I. stupně usnesením ze dne 4. 7. 2023 lhůtu k vyjádření se k podkladům žalobci prodloužil do 28. 7. 2023 a současně žalobce informoval, že správní řád neumožňuje správnímu orgánu na žádost odesílat kopie spisů či jeho části, pořízení kopií je možné pouze při osobní návštěvě, kterou lze uskutečnit na uvedené adrese v uvedenou pracovní dobu. Dle správního spisu však žalobce svého práva nevyužil a správní orgán I. stupně následně ve věci rozhodl dne 11. 8. 2023. Správní orgán I. stupně tak postupoval zákonně, žalobce řádně poučil o právech, dokonce mu prodloužil lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí.
29. Nelze souhlasit ani s námitkou žalobce týkající se odepření dvojinstančnosti správního řízení. Dvojinstančnost spočívá ve dvojím posouzení téže věci v rámci jednoho správního řízení, což žalobci odepřeno nebylo. Správní orgán I. stupně ve věci poprvé rozhodl prvostupňovým rozhodnutím, proti kterému se žalobce odvolal. Na základě jeho odvolání pak bylo ve věci rozhodnuto podruhé, tentokrát žalovanou. Správní řízení tak v tomto ohledu probíhalo v souladu se zákonem.
30. Soud se neztotožnil ani s žalobní námitkou spočívající v tom, že regresní nárok by měl být hrazen z povinného ručení společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. Tuto námitku přitom žalobce ve správním řízení nevznesl a žalovaná se k ní tudíž nemohla nijak vyjádřit.
31. Náhradový vztah podle § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění má veřejnoprávní charakter a regresní náhrada je zde pojímána jako náhrada vyplacené částky, nikoliv jako náhrada škody (viz usnesení zvláštního senátu zřízeného podle § 2 zákona č. 131/2002 Sb. ze dne 12. 3. 2015, č. j. Konf 8/2014-25).
32. Existence zaviněného protiprávního jednání žalobce ve smyslu výše uvedeného zákonného ustanovení § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění byla postavena najisto v rámci trestního řízení, z trestního rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou č.j. 1 T 27/2021-136 je jednoznačná též příčinná souvislost mezi tímto

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

protiprávním jednáním a následkem v podobě ublížení na zdraví poškozené. Je tudíž evidentní, že podmínky pro vznik nároku na regresní náhradu byly v posuzovaném případě naplněny. Žalobce ani jejich nesplnění v žalobě nenamítá. Z výše uvedeného odůvodnění je rovněž patrné, že bylo dostatečně prokázáno, že poškozené bylo vyplaceno nemocenské a v jaké výši, kdy za období od 30. 12. 2020 do 11. 4. 2022 jeho náhrada přísluší žalobci. Z toho je zřejmé, že byly naplněny všechny podmínky pro vznik nároku na regresní náhradu vůči žalobci, který tak dle daného ustanovení § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění odpovídá v plné výši tohoto nároku. Výlučně žalobce je totiž osobou, která se dopustila zaviněného protiprávního jednání.

33. Jsou-li splněny podmínky vyplývající z § 126 zákona o nemocenském pojištění, má orgán sociálního pojištění nárok na zaplacení regresní náhrady vyplacené částky nemocenského pojištění u škůdce. Otázkou pak je, zda tímto škůdcem je vždy pouze konkrétní fyzická osoba, jejíž zaviněné jednání zapříčinilo vyplacení dávky nemocenského pojištění. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 4. 2018, č. j. 8 Ads 98/2016-37 s odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu (rozsudky ze dne 18. 5. 2006, sp. zn. 25 Cdo 670/2005, a ze dne 24. 9. 2008, sp. zn. 25 Cdo 2625/2006) shledal, že: *„i v případech regresních náhrad dávek nemocenského pojištění, došlo-li ke škodní události zakládající vznik nároku na dávku nemocenského pojištění při plnění pracovních úkonů přímého škůdce (stěžovatele) pro jeho zaměstnavatele, je třeba přičíst toto zaviněné protiprávní jednání přímého škůdce jeho zaměstnavateli.“*
34. Uvedené závěry však na projednávaný případ aplikovat nelze, žalobce sice v době dopravní nehody řídil vozidlo, jehož vlastníkem byla společnost EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o., nebyl však jejím zaměstnancem, což ani netvrdil (ani v řízení, ani v žalobě), žalobce s danou společností spolupracoval jako osoba samostatně výdělečně činná, tedy jako samostatný podnikatel, což sám uváděl, vyplývá to též z vyjádření společnosti, které je součástí správního spisu. Žalobce tak nejednal jako zaměstnanec při plnění pracovních úkolů pro svého zaměstnavatele. Žalovaná proto postupovala správně, když požadovala regresní náhradu právě po žalobci, nikoliv po společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. Žalobní námitka přitom ani nebyla formulována tak, že by žalobce namítal existenci faktického pracovněprávního vztahu mezi ním a danou společností. Žalobce se ani v jiném řízení nedomáhal určení, že mezi ním a společností EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. byl pracovněprávní vztah. Soud neshledal důvod k provádění dokazování protokolem o hlavním líčení z trestní věci, neboť jednak jej žalobce k žalobě ani nepřiložil a dále není sporu o tom, že žalobce měl zapůjčené vozidlo jiného vlastníka, který nebyl jeho zaměstnavatelem.
35. Dále soud konstatuje, že sdělení právní zástupkyně společnosti EKOM-VZDUCHOTECHNIKA s.r.o. ze dne 16. 5. 2023 bylo založeno ve správním spise pod č. j. 013/NP/RN/13/23/1. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce byl řádně vyzván k nahlédnutí do správního spisu a vyjádření se k podkladům rozhodnutí, přičemž této možnosti nevyužil, tuto skutečnost tedy nelze považovat za důvod nezákonnosti rozhodnutí (k tomu viz výše). Je třeba zdůraznit, že z ustálené judikatury NSS vyplývá, že napadené i prvostupňové rozhodnutí tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, publikováno pod č. 534/2005 Sb. NSS).
36. Podle § 6 odst. 4 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „zákon č. 168/1999 Sb.“) *pojištěný má dále právo, aby pojistitel za něj uhradil příslušnou zdravotní pojišťovnou uplatněný a prokázaný nárok na náhradu*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nákladů vynaložených na zdravotní péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, jestliže zdravotní pojišťovna vynaložila tyto náklady na zdravotní péči poskytnutou poškozenému, pokud ke škodné události, ze které tato újma vznikla a kterou je pojištěný povinen nahradit, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti, s výjimkou doby jeho přerušení. To platí obdobně i v případě regresní náhrady předepsané k úhradě pojištěnému podle zákona upravujícího nemocenské pojištění a v případě úhrady nákladů hasičského záchranného sboru nebo jednotek sborů dobrovolných hasičů obce podle § 3a odst. 3. (podtržení doplněno)

37. K výkladu tohoto ustanovení se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 4. 2018 č.j. 8 Ads 98/2016-37 takto: „Otázka regresních náhrad ve veřejném zdravotním pojištění již byla opakovaně řešena judikaturou Nejvyššího soudu. Dospěla přitom s poukazem na § 6 odst. 4 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla ve spojení s § 9 odst. 1 téhož zákona k závěru, že „[z]dravotní pojišťovna má proti pojistiteli odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorových vozidel přímý nárok na náhradu nákladů vynaložených na léčení svého pojištěnce zraněného zaviněným protiprávním jednáním při dopravní nehodě.“ (viz například rozsudek ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. 25 Cdo 1896/2016). V případě regresní náhrady vyplacené dávky nemocenského pojištění však s ohledem na výše zmíněnou odchylku (zákonný požadavek na vydání rozhodnutí o povinnosti zaplatit regresní náhradu podle § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění) nelze bez dalšího dovodit, že i orgán nemocenského pojištění je oprávněn (stejně jako zdravotní pojišťovna v případě nákladů na zdravotní péči podle § 55 zákona č. 48/1997 Sb.) přímo uplatnit právo na zaplacení regresní náhrady u pojistitele škůdce (pojištěného z odpovědnosti z provozu vozidla). Tomu totiž brání úprava obsažená v § 126 odst. 4 zákona o nemocenském pojištění ve spojení s jeho odstavcem 1, stejně jako dikce § 6 odst. 4 věty druhé zákona o odpovědnosti z provozu vozidla [srov. „[t]o platí obdobně i v případě regresní náhrady předepsané k úhradě pojištěnému podle zákona upravujícího nemocenské pojištění 15b) ...“ – zvýrazněno soudem]. Existence přímého a samostatného vztahu pojistitele odpovědnosti z provozu vozidla a orgánu nemocenského pojištění v případě regresní náhrady dávek nemocenského pojištění obdobně, jako je tomu ve veřejném zdravotním pojištění, ze zákona neplyne. Jinými slovy pojistitele odpovědnosti z provozu vozidla jako osobu povinnou k zaplacení regresní náhrady vyplacené dávky nemocenského pojištění v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 126 odst. 4 zákona o nemocenském pojištění určit nelze.“
38. Na to Nejvyšší správní soud navázal v rozsudku ze dne 11. 4. 2019, č. j. 3 Ads 285/2017-48, kde uvedl: „Jinými slovy pojistitele odpovědnosti z provozu vozidla jako osobu povinnou k zaplacení regresní náhrady vyplacené dávky nemocenského pojištění v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 126 odst. 4 zákona o nemocenském pojištění určit nelze. Platí zde, že jsou-li splněny podmínky vyplývající z § 126 zákona o nemocenském pojištění (jak je tomu v posuzované věci), má orgán nemocenského pojištění nárok na zaplacení regresní náhrady vyplacené dávky nemocenského pojištění u škůdce.“
39. Z uvedené zákonné úpravy a judikatury je zřejmé, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nemohla nárok na zaplacení regresní náhrady uplatnit vůči pojistiteli odpovědnosti z provozu vozidla. Povinnou osobou v dané věci mohl být pouze škůdce, tedy osoba, v důsledku jejíhož zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku, což byl žalobce. Otázka, zda žalobce sám může následně vznést nárok na úhradu poskytnutého plnění vůči pojistiteli, již není předmětem tohoto řízení.

40. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
41. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. srpna 2024

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně